

Orkufundur 2023

Þar sem orkan verður til

Ása Valdís Árnadóttir, stjórnarformaður Samtaka orkusveitarfélaga

Samtök orkusveitarfélaga

Samtökin voru stofnuð 2011 og eru aðildarsveitarfélög 20:

- Ásahreppur
- Bláskógabyggð
- Fjarðabyggð
- Fljótsdalshreppur
- Flóahreppur
- Grindavíkurbær
- Grímsnes- og Grafningshreppur
- Hafnarfjarðarkaupstaður
- Hrunamannahreppur
- Húnabyggð
- Múlaþing
- Norðurþing
- Rangárþing ytra
- Reykjanesbær
- Seltjarnarnesbær
- Skaftárhreppur
- Skeiða- og Gnúpverjahreppur
- Sveitarfélagið Hornafjörður
- Sveitarfélagið Ölfus
- Þingeyjarsveit

Samtök orkusveitarfélaga eru hagsmunasamtök sveitarfélaga sem hafa hagsmuna að gæta hvað varðar nýtingu orkuauðlinda innan sveitarfélagsins.

Tilgangur samtakanna er

- Að standa vörð um hagsmuni aðildarsveitarfélaga í öllum málum sem tengjast byggingu orkuvera og virkjana, orkunýtingar, fjárhagslegum hagsmunum í þessu sambandi og umhverfismálum.
- Að taka þátt í mótun reglna um skattlagningu virkjana og orkufyrirtækja ásamt öðrum fjárhagslegum og umhverfislegum atriðum sem tengjast nýtingu orkuauðlinda.

Hörf til baka

2011

Samtök
orkusveitarfélaga
stofnuð

2019

Starfshópur um skattlagningu
orkumannvirkja
Enginn sjáanlegur árangur

2023

Starfsnefnd leggur fram
sameiginleg markmið

2016

Starfshópur um skattlagningu
orkumannvirkja
Enginn sjáanlegur árangur

2021

Kvörtun til ESA vegna ólögðs
ríkisstuðnings
Afslættir af fasteignasköttum ekki talin
andstæð EES-rétti

Kvörtun til ESA

Maí 2021

Formleg kvörtun send á
ESA

Desember 2022

ESA telur að kvörtunarefnið
feli ekki í sér ólögmatan
ríkisstuðning

Febrúar 2023

Samtök orkusveitarfélaga
gerðu athugasemd við að
hafa ekki fengið aðgang að
erindum íslenska ríkisins

Stefnumörkun orkusveitarfélaga

Innheimta skatta og auðlindarentu

Sameina orkusveitarfélög um ákjósanlegar leiðir til innheimtu sanngjarnra skatta og auðlindarentu er að fela í sér auknar tekjur til nærsamfélagsins sem verður fyrir áhrifum af orkuvinnslu.

Jafna raforkuverð

Unnið verði að því að kostnaður við dreifingu rafmagns sé ekki hærri í dreifbýli enda er óeðlilegt að nærsamfélagið greiði herra verð fyrir dreifingu rafmagns ásamt því að Ísland er orðin einn markaður með tilkomu raforkubíla.

Innheimta skatta og auðlindarentu

Markviss
hagsmunagæsla

Efla samstöðu

Jafna raforkuverð

Móta stefnu og lagaumhverfi

Markviss hagsmunagæsla

Farið verði í markvissa markaðssetningu á tillögum Samtaka orkusveitarfélaga um breytta löggjöf við innheimtu sanngjarnra skatta og auðlindarentu sem og öðrum markmiðum samtakanna.

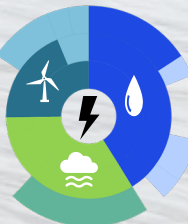
Efla samstöðu

Leitað verði leiða til sameina sveitarfélög um útfærslu á innheimtu skatta og auðlindarentu til nærsamfélagsins ásamt því að efla samstöðu sveitarfélaga til að þrýsta á framkvæmda- og löggjafavaldið til að innleiða tillögur samtakanna um leiðir til innheimtu sanngjarnra skatta og auðlindarentu.

Móta stefnu og löggjöf

Unnið verði með stjórnvöldum að mótun stefnu og lagaumhverfi um uppbyggingu og starfsemi vindorkuvera. Einnig skal stutt við aðildarsveitarfélög þegar kemur að ákvörðunartöku um virkjun vindorku innan þeirra.

Vinna starfsnefndar

Vinnustofa um stefnumörkun orkusveitarfélaga

27. janúar sl. var haldin stefnumótunarfundur Samtaka orkusveitarfélaga og kom skýrt fram á fundinum að sveitarfélög vilja sameinast um stefnu um auknar tekjur til nærsamfélags orkuvinnslu

Starfsnefnd skipuð

17. febrúar skipar stjórn Samtaka orkusveitarfélaga starfsnefnd sem falið var að útbúa drög að sameiginlegri stefnu orkusveitarfélaga um auknar tekjur til nærsamfélags orkuvinnslu

Vinnustofa um tekjuöflun nærsamfélags af orkuvinnslu

9. mars stóð starfsnefndin fyrir vinnustofu um leiðir til innheimtu sanngjarnra skatta og auðlindarentu tin nærsamfélags orkuvinnslu

Aukaaðalfundur samtaka orkusveitarfélaga

21. apríl sl. var haldinn aukaaðalfundur Samtaka orkusveitarfélaga þar sem samþykktar voru tillögur starfsnefndar samtakanna um ávinning af orkuvinnslu

Sameinuð í hagsmunagæslu um breytingar

Stefnt er að því að í **apríl** hefjist markviss markaðssetning og barátta fyrir breyttu lagaumhverfi varðandi orkuvinnslu og framlag þeirra til nærsamfélagsins.

Nærsamfélag orkuvinnslu

Nærsamfélag orkuvinnslu er það landsvæði er verður fyrir beinum og óbeinum áhrifum af orkuvinnslu, þar á meðal landsvæði undir megin flutningskerfi raforku.

Öll mannvirki og stöðug áhrif er takmarkaða aðra notkun á landsvæði flokkast sem bein áhrif en óbein áhrif geta verið t.d. sjónræn, jarðhræringar eða áhrif á landnotkun og vatnasvæði.

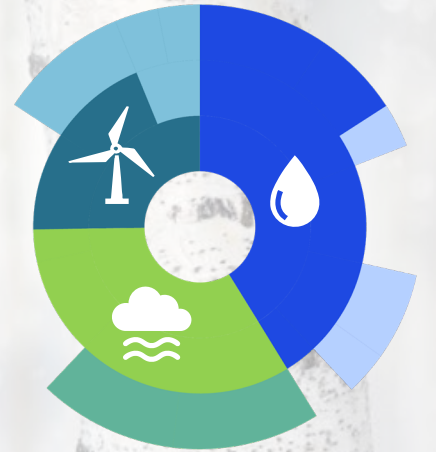

Tekjustofnar nærsamfélagsins af orkuvinnslu

Tekjustofnar nærsamfélagsins af orkuvinnslu ætti að vera blönduð leið af fasteignasköttum og auðlindarentu sem hægt er að útfæra t.d. sem ákveðið gjald af framleiðslugetu eða hlutdeild í framleiðslu.

Samhliða því er nauðsynlegt að breyta lögum svo aukin hluti mannvirkja tengd orkuvinnslu séu skráð til fasteignamats og andlag fasteignaskatts.

Tryggja þarf einnig að nærsamfélag megin flutningskerfi raforku sé tryggð hluti af tekjum.

Tekjuskipting nærsamfélagsins af orkuvinnslu

Skipta þarf tekjum nærsamfélagsins af orkuvinnslu milli þeirra er verða fyrir beinum áhrifum, óbeinum áhrifum og til nærsamfélags megin flutningskerfis raforku.

Eðlilegt er að stærsti hlutinn fari til nærsamfélags er verður fyrir beinum áhrifum og nokkuð jöfn hlutföll séu milli þess svæðis er verður fyrir óbeinum áhrifum og til nærsamfélags flutningskerfisins.

Valkostir og greining á vindorku. Skýrsla starfshóps

Mál nr. 84/2023 | Birt: 24.04.2023

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið | Stöðumat og valkostir

Málefnasvið: Umhverfismál | Orkumál

Til umsagnar

Umsagnarfrestur er 24.04.2023–18.05.2023. Umsagnir verða birtar jafnóðum og þær berast.

[Senda inn umsögn](#)

Málsefni

Umhverfis-, orku-, og loftslagsráðuneytið kynnir stöðuskýrslu um hagnýtingu vindorku.

Guðlaugur Þór Þórðarson, umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra, skipaði síðastliðið sumar þriggja manna starfshóp sem fékk það hlutverk að skoða og gera tillögur til ráðherra um nýtingu vindorku, þ. á m. um lagaumhverfi hennar og hvernig verði tekið á ýmsum álitamálum. Starfshópurinn var skipaður þeim Hilmarí Gunnlaugssyni, sem var formaður hópsins, Björtu Ólafsdóttur, fyrrv. ráðherra umhverfis- og auðlindamála og Kolbeini Óttarssyni Proppé, fyrrv. alþingismanni.

Í skýrslunni "Vindorka – valkostir og greining" er farið yfir núverandi umhverfi vindorku hérlendis og dragin saman ýmis álitasefni og settir fram valkostir um hvaða leiðir séu fyrir. Ekki er um

Ábyrgðaraðili

Skrifstofa stefnumótunar og
eftirfylgni
vindorka@urn.is

Skjöl til samráðs

Vindorka - valkostir og greining

[Sækja skjal](#) - 3076 kb

Fylgiskjöl

Raforkuframleiðsla úr vindorku.
Samanburður nokkurra landa.
BBA - Fjeldco.

[Sækja skjal](#) - 3507 kb

Gjaldtaka á orkuframleiðslu á
Íslandi og Noregi. Háskólinn á
Bifröst.

[Sækja skjal](#) - 2355 kb

APRÍL 2023
Stjórnarráð Íslands

VINDORKA
VALKOSTIR OG GREINING

Nærsamfélag orkuvinnslu á ekki og getur ekki fórnað sinni náttúru og auðlindum án þess að njóta sanngjarns ávinnings af orkuframleiðslunni.